

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2007-2008

14 februari 2008

VOORSTEL VAN DECREET

**– van de heren Frank Creyelman, Wim Van Dijck,
Johan Deckmyn, Luk Van Nieuwenhuysen en Christian Verougstraete –**

**houdende wijziging van het decreet van 16 januari 2004
op de begraafplaatsen en de lijkbezorging**

maar moet het overheidsoptreden voor iedereen, ongeacht het geloof, hetzelfde zijn.

Dat is natuurlijk in strijd met de kern van het moslimgedachtegoed dat wil dat de overheid aan de moslims een eigen statuut geeft dat verschillend is van dat van de niet-moslims. Zo een aparte regeling raakt aan de essentie van onze staatsinrichting en is geen stap in de richting van verdere integratie. Het is eerder een mogelijkheid tot segregatie en een terugkeer naar een niet-seculiere maatschappij. Dat is alleszins niet het maatschappij-ideaal van de indianers van dit voorstel.

De indianers van dit voorstel van decreet waarschuwen voor het deseculariseren van een materie die pas na eindeloze discussies werd gesecculariseerd. Begraafplaatsen waren eeuwenlang een godsdienstige aangelegenheid. Pas op het einde van de negentiende eeuw vond men dat begraafplaatsen uit de religieuze sfeer moesten worden gehaald. Men ging er van uit dat, als iemand gestorven was, er geen oordeel meer mocht worden geveld over het feit of de overledene een goed lid was geweest van een religieuze gemeenschap. Begraafplaatsen werden aldus gesecculariseerd.

Bovendien is het steeds maar opnieuw toegeven aan de druk vanuit de islamitische gemeenschap totaal contraproductief wat haar integratie in onze westerse maatschappij betreft. In de praktijk leert men dat toegevingen op dit vlak enkel leiden tot altijd maar nieuwe eisen. Her en der werd er al aan andere islamitische eisen voldaan die heel wat minder onschuldig zijn dan men uit de aanvraag voor een de facto aparte begraafplaats zou kunnen afleiden. Gescheiden zwemlessen voor mannen en vrouwen, het dragen van niet-conforme badpakken, het oprichten van islamitische scholen, halalvoedsel in scholen, het niet laten behandelen van vrouwen door mannelijke gynaecologen enzovoort. Iedere keer opnieuw bewijst de islam dat hij niet wil integreren, dat hij zijn eigen interne koranwetten wil opdringen aan de samenleving. Voorstellen om aparte begraafplaatsen in te voeren – als het ware apartheid in de dood – zijn weer van die sluipende ogenschijnlijk onschuldige veranderingen met als enig doel de samenleving op langere termijn rijp te maken voor veel verder gaande vormen van islamisering.

Ondanks het feit dat echt aparte begraafplaatsen in Vlaanderen onbestaande zijn, wordt toch tegemoet gekomen aan de vraag van de moslimgemeenschap op 'apartheid' inzake begraving.

De omzendbrief van 10 maart 2006 (BA 2006/03) betreffende de toepassing van het decreet op de begraafplaatsen en de lijkbezorging en de uitvoeringsbesluiten van Vlaams minister Marino Keulen duiden weliswaar aan dat de begraafplaats een neutraal karakter heeft en dat het bijgevolg niet toegestaan is op de begraafplaats een onderscheid te maken of te discrimineren op basis van geloof of eredienst van de overledene of omstandigheden eigen aan zijn dood. Niettemin wordt in diezelfde omzendbrief de mogelijkheid op aparte percelen voor bepaalde religieuze of filosofische groepen vermeld.

Volgens de omzendbrief zou het strijdig zijn met het gelijkheidsbeginsel dat van toepassing is op de gebruikers van een openbare dienst, om aan personen de toegang tot de openbare begraafplaats te ontzeggen omdat ze een bepaalde godsdienst belijden. Om dezelfde reden kan men niemand al of niet officieel verzoeken om een niet-gemeentelijke begraafplaats te kiezen voor zijn begravenissen. Kortom: de gelijke toegang tot de gemeentelijke begraafplaats moet voor iedereen worden gegarandeerd.

Volgend de bewuste omzendbrief kan de burgerlijke overheid niet op basis van de godsdienst of de geloofsovertuiging van de overledene bepalen waar hij op de begraafplaats begraven wordt. Alleen het individu – of na zijn overlijden zijn familie of iedere persoon die voor de begravenis kan instaan – kan dat bepalen. "Bovendien betekent de gelijke toegang tot de begraafplaats dat er geen voorrechten worden gegeven aan bepaalde godsdiensten ten aanzien van andere godsdiensten of ten aanzien van zij die geen godsdienst belijden."

Krachtens artikel 4, eerste lid, van het decreet vallen de gemeentelijke begraafplaatsen onder het gezag, de politie en het toezicht van de gemeenteoverheden, die ervoor zorgen dat er geen wanorde heerst, dat er geen handelingen in strijd met de eerbied voor de doden worden verricht en dat er geen opgraving plaatsheeft zonder verlof.

De gemeentelijke overheid, die met toepassing van deze bepaling de politiemacht uitoefent op de begraafplaatsen waarvoor zij verantwoordelijk is, kan volgens de omzendbrief, binnen het kader van de wetgeving "die begraafplaatsen inrichten op een manier die rekening houdt met de gevoeligheden en de geloofsovertuigingen van de overledene en zijn familie. Dat betekent niet dat gemeentelijke begraafplaatsen kunnen worden aangelegd die tegelijk con-

fessioneel zijn, dat wil zeggen ingedeeld volgens de geloofsovertuiging die de overledenen tijdens hun leven hebben beleden. Het is evenwel niet onverenigbaar met de hiervoor vermelde fundamentele beginselen dat de gemeente aparte percelen zou reserveren voor een bepaalde groep, bijvoorbeeld de belijders van een bepaalde godsdienst of filosofische overtuiging, waardoor de graven met soortgelijke externe kenmerken kunnen worden gegroepeerd.”

De huidige regelgeving sluit evenwel de inrichting van een apart perceel op basis van de volgende principes niet uit:

- 1° de graven worden in een bepaalde richting geordend;
- 2° de toegang tot het perceel gebeurt – binnen de begraafplaats – via een aparte weg of een apart gangpad;
- 3° de graven worden gedurende een bepaalde termijn behouden (dat kan verwezenlijkt worden door middel van een concessie; niet-geconcedeerde graven kunnen na tien jaar worden verwijderd – zie artikel 18, eerste lid, van het decreet). Een altijd-durende concessie is echter niet mogelijk overeenkomstig artikel 7, §1, van het decreet;
- 4° de begrafenis van de overledenen in het aparte perceel kan enkel voortvloeien uit een uitdrukkelijke uiting in die zin van de overledene tijdens zijn leven of van diens familie of van iedere persoon die voor de begrafenis kan instaan. Het moet steeds mogelijk zijn om in de andere gedeelten van de begraafplaats begraven te worden;
- 5° de burgemeester tot wie een verzoek tot begraafing in een voorbehouden perceel gericht wordt, mag in geen geval bij de betrokken religieuze overheid nagaan of de overledene al dan niet een bepaalde godsdienst heeft beleden. Het behoort dus niet aan de religieuze overheid om te bepalen wie al of niet op het perceel begraven kan worden. De tussenkomst van de burgemeester beperkt zich tot de registratie van de wens van de overledene of van diens familie of van degene die voor de begrafenis kan instaan;
- 6° het perceel in kwestie mag niet geïsoleerd worden van de rest van de begraafplaats door een materiele scheiding van welke aard dan ook. Het is wel mogelijk om het perceel te identificeren, bijvoor-

beeld door middel van een toegang via een apart gangpad. Het betreft enkel een voorbehouden perceel waarvan de algemene aanleg toelaat dat de graven in een welbepaalde richting worden gericht en dat de graven worden verhoogd.

Het zijn precies deze mogelijkheden die door de minister worden geboden die door de islamitische gemeenschap worden gebruikt om de geest van het decreet onderuit te halen. Ondanks de beperkingen die het decreet en de omzendbrief opleggen aan de gemeentelijke overheid blijven er immers voldoende mogelijkheden voor het de facto inrichten van confessionele begraafplaatsen. Die uitzonderingen zijn zuiver op maat van de islamitische eredienst geschreven en ondergraven het algemene principe van de neutraliteit en de multiconfessionaliteit van de begraafplaatsen. Die bestaande onduidelijkheid maakt dat er vandaag gemeenten zijn waar er aparte percelen zijn voor moslims en gemeenten waar dat niet het geval is.

Toegeven op één van de basisprincipes van het Europese samenlevingsmodel geeft niet alleen een verkeerd signaal aan de islamitische gemeenschap, maar dreigt op termijn een soort begrafenistoerisme op gang te brengen waarbij gemeenten met een islamitisch perceel op hun begraafplaats aanvragen van andere gemeenten zullen moeten verwerken.

Vandaar dat de indieners van dit voorstel van decreet de druk van de schouders van de gemeenten willen halen door – volledig in de geest van het decreet en de omzendbrief – aan artikel 16 een §4 toe te voegen die het onmogelijk maakt om nog dergelijke percelen van de gemeentelijke begraafplaatsen voor te behouden aan een bepaalde religieuze of filosofische gemeenschap.

Frank CREYELMAN

Wim VAN DIJCK

Johan DECKMYN

Luk VAN NIEUWENHUYSEN

Christian VEROUGSTRAETE

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Aan artikel 16 van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging wordt een §4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. Op begraafplaatsen zoals bedoeld in §1 is het verboden aparte percelen in te richten uitsluitend ten behoeve van filosofische en religieuze overtuigingen.”.

Frank CREYELMAN

Wim VAN DIJCK

Johan DECKMYN

Luk VAN NIEUWENHUYSEN

Christian VEROUGSTRAETE
